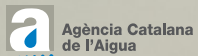

υπεύθυνος για το έργο:

F.E.M. Research group, Departament d'Ecologia, Facultat de Biologia, UB
Diagonal, 643 08028 Barcelona- +34 93 403 11 88 - lifetrivers@ub.edu

Freshwater-Ecology-and-Management

www.lifetrivers.eu

@LifeTRivers

GrupFEM

www.lifetrivers.eu

Με την υποστήριξη του προγράμματος
LIFE+της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Διάρκεια: 06/2014 – 06/2018

Αίτηση της Διεύθυνσης οδηγίας πλαισίου για
ποταμούς κυμαινόμενης ροής.
Εργαλεία για την εκτίμηση της οικολογικής
κατάστασης των ποταμών κυμαινόμενης ροής.
LIFE13 ENV/ES/000341

φωτογραφία: Núria Bonada

gdd@gddtsseny.com

Αίτηση της Διεύθυνσης οδηγίας πλαισίου για ποταμούς κυμαινόμενης ροής.

Εργαλεία για την εκτίμηση της οικολογικής
κατάστασης των ποταμών κυμαινόμενης ροής.

LIFE13 ENV/ES/000341

Τι είναι οι ποταμοί κυμαινόμενης ροής;

Οι ποταμοί κυμαινόμενης ροής είναι υδάτινες αρτηρίες που υφίστανται σημαντική μείωση της στάθμης τους ή και ξηρασία. Πολλοί αυτών των ποταμών υφίστανται μια φυσιολογική ξηρασία κατά τη διάρκεια του Καλοκαιριού, η φυσιολογική ροή των υδάτων τους αποκαθίσταται ωστόσο με τις βροχές του Φθινοπώρου. (Εικόνα 1), αν και σε κάποιες περιπτώσεις η ξηρασία μπορεί να έχει διάρκεια ετών, λόγω της υδρολογικής μεταβλητότητας κατά την διάρκεια του έτους.

Σπάνια Οικοσυστήματα υπό υψηλό κίνδυνο

Οι ποταμοί κυμαινόμενης ροής παίζουν σημαντικό ρόλο στις λειτουργίες και την εξέλιξη του οικοσυστήματος και είναι σημαντικοί για την διατήρηση και προστασία της βιολογικής ποικιλότητας (Εικόνα 2, 4). Παράλληλα, δέχονται πολλαπλές ανθρώπινες επεμβάσεις που επηρεάζουν τον όγκο των υδάτων τους, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι αλλοιώσεις της ροής τους, οι μετατροπές ρεμάτων και κοιτών, ο υπερτροφισμός και τα εισαγόμενα είδη. (Εικόνα 3). Οι προβλέψεις για την κλιματολογική αλλαγή υποδεικνύουν ότι οι ποταμοί θα υποστούν σημαντικές ελλείψεις της στάθμης τους στην περιοχή της Μεσογείου με αποτέλεσμα την αύξηση της ευπάθειας των ποταμών κυμαινόμενης στάθμης καθώς και τον κίνδυνο της μετατροπής ποταμών με συνεχή ροή, σε ποταμούς κυμαινόμενης στάθμης.

Η πρόκληση της εκτίμησης της οικολογικής κατάστασης των ποταμών κυμαινόμενης ροής

Παρότι οι ποταμοί κυμαινόμενης ροής είναι κοινοί σε πολλές περιοχές του κόσμου, μένει πολύς δρόμος για να κατανοήσουμε, να προστατέψουμε και να διαχειριστούμε κατάλληλα αυτού του είδους τα οικοσυστήματα. Στην Ευρώπη η Οδηγία Πλαίσιο του νερού δεν κατάφερε να προσφέρει μια πλήρη αξιολόγηση της οικολογικής κατάστασης των ποταμών κυμαινόμενης ροής. Ένας από τους κύριους λόγους είναι ότι τα εργαλεία για την αξιολόγηση της οικολογικής κατάστασης των ποταμών, λειτουργούν με βιολογικούς δείκτες που αναπτύχθηκαν αρχικά για ποτάμια με συνεχή ροή οπότε δεν μπορούν να εφαρμοστούν με επιτυχία σε ένα σύνθετο υδρολογικό περιβάλλον όπως αυτό των ποταμών κυμαινόμενης ροής.

Για την ορθή διαχείριση των ποταμών της μεσογειακής λεκάνης

Το πρόγραμμα LIFE+ Trivers παρέχει ένα λογισμικό: (TREHS, Temporal Riot Ecologic Hidrologic Situation): για την οικολογική και υδρολογική κατάσταση ποταμών κυμαινόμενης ροής, σχεδιασμένο για να προσφέρει την σωστή εφαρμογή της οδηγίας Πλαισίου Νερού για το συγκεκριμένο είδος υδάτινων όγκων. Το εξής εργαλείο βασίζεται σε ένα μοντέλο που προβλέπει την εξέλιξη των υδρολογικών χαρακτηριστικών κατά την πάροδο του χρόνου και θα επιτρέπει στους διαχειριστές να επιλέξουν τις κατάλληλες ημερομηνίες ώστε να φέρουν εις πέρας την δειγματοληψία και να εφαρμόσουν τις κατάλληλες μεθόδους για την σαφή αξιολόγηση της οικολογικής κατάστασης. Τα αποτελέσματα θα συμβάλουν στην βελτίωση της διαχείρισης των ποταμών κυμαινόμενης ροής και στην αναγνώρισή από την κοινωνία και την νομοθεσία της διαχείρισης για την προστασία της υδρόβιας βιοποικιλίας.

Εικόνα 2. Με το ξεκίνημα της περιόδου ξηρασίας, οι λίμνες που δεν συνδέονται με ποταμούς κυμαινόμενης στάθμης μπορεί να αποτελέσουν σημαντικό καταφύγιο των ενδημικών ειδών μεσογειακών ψαριών.

Εικόνα 3. Η αποστράγγιση νερού προκαλεί μια από τις σοβαρότερες επιπτώσεις στους ποταμούς κυμαινόμενης ροής της Μεσογείου.

Εικόνα 4. Οι υδρόβιες βιοκοινότητες που κατοικούν στα ποτάμια κυμαινόμενης ροής έχουν μεγάλη ικανότητα προσαρμογής η οποία τους επιτρέπει να αντιμετωπίσουν ακραίες υδρολογικές συνθήκες, όπως ξηρασίες και πλημμύρες.

Εικόνα 1. Διαφορετικές υδρολογικές καταστάσεις που μπορούμε να παρατηρήσουμε σε έναν ποταμό κυμαινόμενης ροής, από πλημμύρα (υπερχείλιση υδροφόρων) ως την παντελή απουσία επιφανειακών και υπογείων υδάτων (κατάσταση εδάφους)